

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia en xinecoloxía e obstetricia

Materia	Fisioterapia en xinecoloxía e obstetricia			
Código	P05G170V01909			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Iglesias Santos, Rosa			
Profesorado	Iglesias Santos, Rosa Nóvoa Castro, Borja			
Correo-e	rosai@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas coma enfermas, no medio natural e social.
B2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
B3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita, a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
B5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
B6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
B7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
B8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
B12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
B14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
B15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
B18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se poña atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.
B19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral coma escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C7	Coñecer e comprender as bases físicas dos distintos axentes físicos e as súas aplicacións en Fisioterapia
C14	Coñecer e comprender os conceptos de exploración física, valoración, diagnóstico e pronóstico; as bases teóricas das valoracións, test e comprobacións funcionais, a avaliación científica da súa utilidade e efectividade, así como as etapas e recursos do proceso de intervención de fisioterapia
C15	Coñecer e comprender os aspectos xerais da patoloxía de etioloxía endóxena e exóxena relacionada coa fisioterapia de todos os aparatos e sistemas cos seus tratamentos médicos, cirúrxicos, fisioterapéuticos e ortopédicos
C16	Coñecer e comprender os cambios estruturais, fisiolóxicos, funcionais e de conduta que se producen como consecuencia da intervención da Fisioterapia
C18	Coñecer e comprender os procedementos fisioterapéuticos xenerais e os derivados doutros axentes físicos

- C19 Coñecer e comprender os Procedementos fisioterapéuticos baseados en Métodos e Técnicas específicos de actuacións fisioterapéuticas a aplicar nas diferentes patoloxías de todos os aparatos e sistemas, e en todas as da saúde, e na prevención da enfermidade. Tales métodos están referidos, entre outros: aos procesos neurolóxicos; do aparato locomotor (terapias manuais, terapias manipulativas articulares, oteopatía e quiropraxia); do aparato respiratorio; do sistema cardiocirculatorio; ás alteracións da estática e a dinámica; aos métodos específicos ortopédicos; e ás técnicas terapéuticas reflexas, alternativas ou complementarias afines ao campo de competencia da Fisioterapia
- C20 Adquisición de vocabulario propio no campo da Fisioterapia
- C21 Adquirir formación científica básica en investigación
- C36 Determinar o Diagnóstico de Fisioterapia de acordo coas normas recoñecidas internacionalmente e cos instrumentos de validación internacionais. Esta competencia inclúe xerarquizar as necesidades do paciente/usuario para atender con prioridade aquelas que máis comprometan ao proceso de recuperación
- C37 Diseñar o Plan de Intervención de Fisioterapia. Elaborar un Plan específico de Intervención de Fisioterapia empregando habilidades de resolución de problemas e razoamento clínico: en consonancia cos recursos dispoñibles; formulando os obxectivos de intervención co usuario e, no seu caso, coas persoas significativas do seu entorno, recollendo as súas expectativas respecto da atención; seleccionando os protocolos ou procedementos máis adecuados á atención planificada, atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia
- C38 Executar, dirixir e coordinar, o Plan de Intervención de Fisioterapia, atendendo ao principio da individualidade do usuario e utilizando as ferramentas terapéuticas propias da Fisioterapia, é dicir, o conxunto de métodos, procedementos, actuacións e técnicas que mediante a aplicación dos medios físicos: curan, recuperan, habilitan, rehabilitan, adaptan e readaptan ás persoas con deficiencias, limitacións funcionais, discapacidades e minusvalías; preveñen as enfermidades e promoven a saúde ás persoas que queren manter un nivel óptimo de saúde
- C42 Intervir nos ámbitos de promoción da saúde e prevención da enfermidade
- C44 Incorporar á cultura profesional os principios éticos e legais da profesión
- C45 Incorporar a investigación científica e a práctica baseada na evidencia como cultura profesional
- C49 Afrontar o estrés, o que supón ter capacidade para controlarse a si mesmo e controlar a contorna en situacións de tensión
- C51 Motivar a outros. O que supón ter a capacidade de xerar nos demais o desexo de participar activamente e con ilusión en calquera proxecto ou tarefa
- C52 Aplicar os principios ergonómicos ou de hixiene postural no desenvolvemento da súa actividade
- D1 Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
- D2 Capacidade de análise e síntese.
- D3 Capacidade de organización e planificación.
- D4 Capacidade de xestión da información
- D5 Resolución de problemas
- D6 Toma de decisións
- D7 Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
- D9 Compromiso ético
- D10 Traballo en equipo
- D11 Habilidades nas relacións interpersoais
- D12 Razoamento crítico
- D13 Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
- D15 Aprendizaxe autónoma
- D16 Motivación por a calidade.
- D17 Adaptación a novas situacións
- D18 Creatividade
- D19 Iniciativa e espírito emprendedor
- D20 Liderado
- D23 Traballar con responsabilidade
- D24 Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora
- D25 Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais
- D27 Manifestar discreción
- D28 Mostrar a súa orientación ao paciente/usuario
- D29 Axustarse aos límites da súa competencia profesional
- D30 Desenvolver a capacidade para organizar e dirixir

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Distinguir entre o labor do fisioterapeuta no eido da xinecoloxía e obstetricia e outros ámbitos da fisioterapia	B1	C7	D1
	B2	C14	D2
	B3	C20	D3
	B5	C21	D4
	B6	C42	D7
	B14	C45	D9
	B18	C49	D10
	B19	C51	D13
		C52	D15
			D16
			D17
			D18
			D19
			D30
Identificar e valorar cada unha das estruturas anatómicas do chan pélvico así como a súa función	B1	C7	D1
	B2	C14	D2
	B3	C15	D5
	B5	C16	D6
	B6	C36	D11
	B7	C37	D12
	B8	C38	D16
			D23
			D27
		D28	
Distinguir entre as medidas de prevención e as medidas de tratamento da disfunción do chan pélvico	B1	C14	D1
	B3	C15	D2
	B5	C16	D5
	B6	C19	D6
	B12	C36	D11
	B15	C37	D12
		C38	D16
		C42	D23
		C44	D24
		C45	D25
			D27
		D28	
		D29	
Coñecer o manexo dous recursos (aparatos) necesarios para a exploración e tratamento xinecolóxico e obstétrico	B1	C7	D1
	B3	C18	D2
	B6	C19	D5
	B7	C20	D6
	B8	C21	D11
	B12	C36	D12
		C37	D28
		C38	D29
		C44	
	C45		
Ser capaz da valoración da disfunción do chan pelvico	B1	C18	D1
	B3	C19	D2
	B5	C21	D5
	B6	C36	D6
	B14	C37	D11
		C38	D12
		C44	D16
		C45	D20
		C49	D23
			D24
			D25
			D27
			D28
		D29	

Identificar e resolver as causas que producen incontinencia urinaria e as disfuncións sexuais	B1 B3 B5 B6 B7 B8 B12 B15	C14 C15 C16 C36 C37 C38 C51 C52	D1 D2 D5 D6 D11 D12 D16 D28 D29
Coñecer e aplicar os diferentes programas de psicoprofilaxe obstétrica (preparto, durante e posparto)	B1 B2 B3 B6 B7 B12 B15 B18 B19	C14 C15 C16 C36 C37 C38 C51 C52	D1 D5 D6 D11 D12 D28 D29
Coñecer e aplicar o programa na etapa da menopausia	B1 B2 B3 B6 B7 B12 B15 B18 B19	C16 C19 C36 C37 C38 C51 C52	D1 D2 D5 D6 D11 D12 D28 D29

Contidos

Tema	
TEMARIO TEÓRICO	DESENVOLVEMENTO TEMARIO TEÓRICO
TEMA 1 - BASES DA FISIOTERAPIA EN XINECOLOXÍA E OBSTETRICIA	Fundamentos de Fisioterapia en xinecoloxía e obstetricia. Papel da Fisioterapia. Consideracións anatómicas e fisiolóxicas.
TEMA 2 - FISIOTERAPIA E EMBARAZO	Fisioterapia preparto. Coidados de Fisioterapia durante o parto. Fisioterapia postparto.
TEMA 3 - DISFUNCIONS DO CHAN PÉLVICO	Incontinencia urinaria. Disfuncións sexuais.
TEMA 4 - FISIOTERAPIA E MENOPAUSA	Deseño de programas de fisioterapia na menopausa.
TEMARIO PRÁCTICO	DESENVOLVEMENTO TEMARIO PRÁCTICO
TEMA 1 - BASES ANATÓMICAS	Recoñecemento de estruturas.
TEMA 2 - FISIOTERAPIA E EMBARAZO	Programas de Fisioterapia preparto e postparto.
TEMA 3 - DISFUNCIONS DO CHAN PÉLVICO	Valoración e tratamento das disfuncións.
TEMA 4 - FISIOTERAPIA E MENOPAUSA	Programas de Fisioterapia na menopausa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballos tutelados	1	20	21
Prácticas de laboratorio	14	36	50
Presentacións/exposicións	1	4	5
Sesión maxistral	23	48	71
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballos tutelados	O estudante, en grupo, elabora un traballo sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma dos estudantes que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía e redacción.

Prácticas de laboratorio Utilizarase a demostración experimental e a estratexia de simulación, o tratamento didáctico de erros e o adestramento sistemático. O profesor fará a demostración de como se debe realizar a valoración e/ou protocolo de tratamento, a continuación os alumnos realizarán a práctica entre eles, corrixiendo o profesor e aclarando todas as dúbidas que poidan xurdir.

Presentacións/exposición Exposición e defensa do traballo con apoio audiovisual.

S

Sesión maxistral Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	O alumno deberá darse de alta na plataforma Tema para o correcto seguimento da materia. TITORÍAS Ademais das titorías de grupo pequeno, considéranse as titorías de orientación e asesoramento individual: 6 horas á semana. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicados ao inicio da guía. Organización social do traballo: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos. Gran grupo: clases teóricas e exposicións de traballos. Mediano grupo: clases prácticas de laboratorio. Pequeno grupo: elaboración de traballos. Individual: exame.
Sesión maxistral	O alumno deberá darse de alta na plataforma Tema para o correcto seguimento da materia. TITORÍAS Ademais das titorías de grupo pequeno, considéranse as titorías de orientación e asesoramento individual: 6 horas á semana. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicados ao inicio da guía. Organización social do traballo: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos. Gran grupo: clases teóricas e exposicións de traballos. Mediano grupo: clases prácticas de laboratorio. Pequeno grupo: elaboración de traballos. Individual: exame.
Actividades introdutorias	O alumno deberá darse de alta na plataforma Tema para o correcto seguimento da materia. TITORÍAS Ademais das titorías de grupo pequeno, considéranse as titorías de orientación e asesoramento individual: 6 horas á semana. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicados ao inicio da guía. Organización social do traballo: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos. Gran grupo: clases teóricas e exposicións de traballos. Mediano grupo: clases prácticas de laboratorio. Pequeno grupo: elaboración de traballos. Individual: exame.
Traballos tutelados	O alumno deberá darse de alta na plataforma Tema para o correcto seguimento da materia. TITORÍAS Ademais das titorías de grupo pequeno, considéranse as titorías de orientación e asesoramento individual: 6 horas á semana. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicados ao inicio da guía. Organización social do traballo: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos. Gran grupo: clases teóricas e exposicións de traballos. Mediano grupo: clases prácticas de laboratorio. Pequeno grupo: elaboración de traballos. Individual: exame.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos tutelados	A realización, asistencia a titorías exposición e defensa do traballo é obrigatoria para superar a materia. Valorarase a participación nas titorías do traballo, a formulación e análise realizada, así como a súa redacción e a utilización de fontes bibliográficas	5	B1 C7 D1 B2 C14 D2 B3 C15 D5 B7 C16 D6 B8 C18 D7 B12 C20 D9 B19 C21 D10 C44 D11 C45 D12 C49 D13 C51 D16 C52 D18 D23 D25 D30

Prácticas de laboratorio	O alumno deberá executar dúas probas prácticas elixidas ao azar sobre os contidos desenvolvidos nas prácticas.	40	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B14 B15 B18 B19	C14 C15 C16 C18 C19 C36 C37 C38 C45 C52	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D15 D16 D17 D19 D20 D23 D24 D25 D27 D28 D29 D30
Presentacións/exposicións	Terase en conta o contido, presentación, claridade de contidos e a exposición	5	B3 B12 B18 B19	C20 C21 C45 C49 C51	D1 D2 D4 D9 D10 D11 D12 D13 D17 D18
Sesión maxistral	Exame teórico de resposta longa non podendo deixar ningunha sen contestación efectiva. Poderanse realizar probas ao longo das sesións maxistras que se terán en conta na cualificación final desta parte. Os alumnos que as realicen correctamente faráselle media co exame teórico. Os que non as realicen valoraráselle só o exame teórico.	50	B1 B2 B3 B7 B8 B12 B14 B15 B18 B19	C7 C14 C15 C16 C18 C19 C20 C21 C36 C37 C38 C42 C44 C45 C49 C51 C52	D1 D2 D3 D4 D7 D9 D11 D12 D13 D15 D16 D17 D19 D20 D23 D24 D25 D27 D28 D29 D30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder presentarse a examen teórico e práctico en calquera das dúas convocatorias é obrigatorio realizar, asistir as titorías, expoñer e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia.

Para superar a materia o alumno debe ter superados o exame teórico e práctico de forma independente.

Para poder presentarse ao exame práctico o alumno debe presentarse ao exame teórico.

Bibliografía. Fontes de información

http://www.icsoffice.org/ASPNET_Membership/Membership/Documents/Documents.aspx,

Walker, C., **Fisioterapia en obstetricia y uroginecología.**,

Stephenson, R. ; O`Connor L., **Fisioterapia en obstetricia y ginecología.**, segunda,

---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G170V01101

Fisioloxía: Fisioloxía humana/P05G170V01103

Fundamentos de fisioterapia/P05G170V01104

Valoración en fisioterapia/P05G170V01204

Cinesiterapia/P05G170V01303

Fisioterapia xeral/P05G170V01304

Fisioterapia respiratoria e masoterapia especial/P05G170V01502
